

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз і прогнозування біржового ринку

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий (магістерській) рівень (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр (назва ступеня вищої освіти)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (код та найменування спеціальності)
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (найменування освітньої програми)

1. Анотація до навчальної дисципліни

Стан біржового ринку, зокрема його біржового сегменту акцій, є одним із найважливіших індикаторів ступеня розвитку економіки країни. З початку XXI століття світовий біржовий ринок акцій перебуває в постійному розвитку та демонструє високі темпи зростання. Ефективний розвиток біржової діяльності в країні передбачає постійне оновлення та доповнення інформаційного блоку - моніторингом і прогнозуванням попиту, пропозиції та цін на біржові товари, а також аналізом відхилень, а стратегічного блоку – процедурами внесення коректив на основі отриманих даних. Необхідно постійно бути в курсі останніх подій, стежити за зміною ділової кон'юнктури, законодавства.

Відмінною рисою біржового ринку та його прогнозування є розуміння міжнародних фінансових ринків, їхнього впливу на національну економіку, а також ознайомлення з методами прогнозування динаміки фінансових ринків, торговими та аналітичними системи, які використовуються в даному процесі комерційної діяльності є те, що у відкритому конкурентному середовищі суб'єкти господарської діяльності діють на свій страх і ризик, під свою персональну і, насамперед, майнову відповідальність.

Саме навчальний курс «Аналіз і прогнозування біржового ринку» дає можливість виявлення та передбачання розвитку біржового ринку та використання переваг знання кон'юнктури ринку для прийняття ефективних комерційних та управлінських рішень, отримання позитивного результату.

Навчальна дисципліна «Аналіз і прогнозування біржового ринку» покликана сформулювати у студентів цілісні знання про сучасний стан і роль біржових ринків, розкрити сутність і методи прогнозування цінової динаміки біржового ринку.

2. Стислий опис навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни визначається програмою курсу в межах змісту програми навчальної дисципліни. Основна увага приділяється вивченню організації

аналізу і прогнозування біржового ринку за умов застосування системи науково-прикладних методів. Дисципліна «Аналіз і прогнозування біржового ринку» вивчає систему методів оцінки ситуації на біржовому ринку, що склалася і його прогнозування функціонування на перспективу.

Мета навчальної дисципліни – поглибити й систематизувати знання студентів щодо економічного спрямування теоретичної основи та практичних навичок з проведення аналізу і здійснення прогнозування кон'юнктури біржового ринку, а також ефективного використання отриманих знань у своїй майбутній діяльності, вироблення рекомендацій для прийняття управлінських рішень

Завданнями вивчення дисципліни є:

- набуття студентами ґрунтовних знань з дисципліни «Аналіз і прогнозування біржового ринку»;
- формування у студентів професійних знань, умінь і навичок з проведення поетапного аналізу та прогнозування перспектив функціонування біржового ринку;
- оволодіння навичками аналізу біржового ринку;
- формування уміння комплексно й адекватно застосовувати професійно-технічні, й інші знання й уміння при вирішенні завдань аналізу і прогнозування біржового ринку;
- набуття практичних навичок з застосування різних методів і підходів при проведенні аналізу та прогнозування перспектив функціонування біржового ринку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретично-фундаментальні основи проведення дослідження біржового ринку;
- специфіку та методи здійснення поточного спостереження на біржовому ринку;
- основний інструментарій технічного аналізу;
- основні етапи проведення коротко-, середньо- та довгострокового прогнозування.

вміти:

- здійснювати поточне спостереження за тенденціями на біржовому ринку;
- за допомогою освоєних методів проводити аналіз біржового ринку;
- працювати аналітиком в сфері дослідження біржового ринку;
- застосовувати методи прогнозування біржового ринку на практиці.
- Набути соціальних навичок (soft-skills):
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність діяти відповідально та свідомо.

Пререквізити (Prerequisite) –

Дисципліна «Аналіз і прогнозування біржового ринку» пов'язана з навчальними дисциплінами:

«Економічна підприємства», «Організацій біржової діяльності на товарних ринках», «Економічний аналіз сучасних ринків»

Постреквізити. Знання та вміння студентів після освоєння змісту дисципліни «Актуальні проблеми ділової конкурентної розвідки» будуть використовуватися у різних сферах діяльності фахівця.

Формат навчальної дисципліни - очний (offline): проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розумінням. Під час сесії заочної форми навчання формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період – дистанційний (online).

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайнконсультування і т.п.

Методи навчання: В процесі викладання дисципліни застосовуються різноманітні методи навчання, а саме_методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні, бінарні(подвійні) методи навчання.

3. Зміст навчальної дисципліни

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120	-
Аудиторні заняття, у т.ч.:	24		24	-
лекції	12		12	-
лабораторні роботи	-		-	-
практичні заняття	12		12	-
Самостійна робота, у т.ч.:	96		96	-
підготовка до аудиторних занять	40		40	-
підготовка до контрольних заходів	20		20	-
виконання реферату або проекту	-		-	-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	16		16	-
підготовка до екзамену/заліку	20		20	-
Форма підсумкового контролю			Залік	

4. Структура (тематичний план) дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Ус ьо- го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Аналітичне дослідження біржового ринку.												
Тема 1. Теоретичні основи аналізу біржового ринку	12	2	-	-	-	20	12	-	-			10
Тема 2. Кон'юнктура біржового ринку	12	2	2			10	12	2	2			20
Тема 3. Поняття і види фундаментального аналізу	12	2	2	-	-	20	12	2	2			20
Разом за змістовим модулем 1	60	6	6			50	60	4	4			50
Змістовий модуль 2. Основи фундаментального аналізу і прогнозування біржової кон'юнктури.												
Тема 4. Інформаційні ресурси для здійснення	12	2	2			10	12	-	2			20

фундаментального аналізу біржового ринку													
Тема 5. Макроекономічний аналіз біржового ринку	12	2	2	-	-	10	12	2	-				20
Тема 6. Мікроекономічний аналіз біржового ринку	12	2	2			10	12	2	2				14
Разом за змістовим модулем 2	60	6	6			46	60	4	4				54
Усього годин	120	12	12	-	-	100	120	8	8				104

5. Лекційний курс

№ зан.	Тема занять	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Аналітичне дослідження біржового ринку.			
1	Тема 1. Теоретичні основи аналізу біржового ринку 1. Сутність біржового ринку 2. Об'єкти, джерела та методи аналізу біржового ринку 3. Правова база аналізу біржового ринку.	2	2
2	Тема 2. Кон'юнктура біржового ринку 1. Поняття кон'юнктура біржового ринку 2. Планування кон'юнктура біржового ринку.	2	-
3	Тема 3. Поняття і види фундаментального аналізу 1. Поняття фундаментального аналізу. 2. Види фундаментального аналізу.	2	2
Разом за модулем № 1		6	4
Змістовий модуль 2. Основи фундаментального аналізу і прогнозування біржової кон'юнктури.			
4	Тема 6. Інформаційні ресурси для здійснення фундаментального аналізу біржового ринку 1. Види інформаційних ресурсів 2. Методика збору інформації для здійснення фундаментального аналізу біржового ринку	2	-
5	Тема 7. Макроекономічний аналіз біржового ринку 1. Структура процесу макроекономічного аналізу 2. Методи макроекономічного аналізу біржового ринку.	2	2
6	Тема 8. Мікроекономічний аналіз біржового ринку 1. Сутність мікроекономічний аналіз біржового ринку. 2. Методи мікроекономічний аналіз біржового ринку.	2	2

	Разом за модулем № 2	6	4
	Всього	12	8

6. Теми практичних занять

№ зан.	Тема занять	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Аналітичне дослідження біржового ринку			
1	Тема 1. Теоретичні основи аналізу біржового ринку	2	-
2	Тема 2. Кон'юнктура біржового ринку	2	2
3	Тема 3. Поняття і види фундаментального аналізу	2	2
	Разом за модулем 1	6	4
Змістовий модуль 2. Основи фундаментального аналізу і прогнозування біржової кон'юнктури.			
4	Тема 6. Макроекономічний аналіз біржового ринку	2	2
5	Тема 7. Мікроекономічний аналіз біржового ринку	2	-
6	Тема 8. Прогнозування біржової кон'юнктури	2	2
	Разом за модулем № 2	6	4
	Всього	12	8

7. Самостійна робота

№ зан.	Вид роботи / назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до аудиторних занять	46	50
2	Підготовка до контрольних заходів	20	22
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10	12
	Тема 2. Технічний аналіз біржового ринку	2	2
	Тема 3. Фігури технічного аналізу	2	2
	Тема 4. Математичний аналіз біржового ринку	2	2
	Тема 5. Біржова статистика	2	4
	Тема 6. Прогнозування біржової кон'юнктури	2	2
7	Підготовка до заліку	20	20
	Всього	96	104

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Участь в роботі впродовж семестру – 50% від загальної оцінки. Залік: 50% від загальної оцінки. Залік усний згідно з переліком питань.
Вимоги до письмової роботи	Усі письмові роботи повинні бути написані самостійно, плагіат заборонений. Обсяг письмових робіт – до 500 слів. Оцінюється якість та оригінальність наведених аргументів. Письмові роботи повинні подаватись вчасно. У випадку невчасного подання письмової роботи оцінка знижується –

	віднімається 5 балів за день прострочення.
Семінарські заняття	Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх письмових завдань у зошиті (конспект).
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на лекційних заняттях. У разі пропуску 1/3 лекційних занять студент не допускається до підсумкового контролю. Активність впродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх семінарських занять. Відпрацювання семінарських занять здійснюється протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. На семінарських заняттях обов'язково мати зошит з виконаними завданнями.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Актуальні проблеми ділової конкурентної розвідки» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 50 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань;

«задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань;

«незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індивідуально або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 50 балів.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт

10. Політика дисципліни

При організації освітнього процесу в Інституті права, економіки та міжнародних відносин МГУ студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про підготовку і захист магістерської роботи; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Письмові роботи

Очікується, що студенти виконують декілька видів письмових робіт (реферат,есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до заліку, студент може написати додаткову письмову роботу (реферат) за темою яка буде погоджена з викладачем.

Академічна доброчесність

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Пропущені лекції або практичні заняття зараховуються шляхом опрацювання студентом лекцій або практичних занять (конспектування, розв'язування задач, підготовка реферату, тощо) із наступним їх захистом.

Література

Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

11. Рекомендована література

Основна

1. Прикладна статистика: навч. посібник / В. О. Костюк; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 191 с.
2. Фінансова статистика. Навчальний посібник /М. В. Мальчик, С. І. Галашко, А. І. Пелех – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://ebooktime.net/book_393.html
3. Статистичне моделювання та прогнозування: навч. посіб./Єріна А.М. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua/content/view/774/82/>
4. Солодкий М.О. Біржовий товарний ринок: навчальний посібник/ М.О. Солодкий.-К: Компрінт, 2015-576с.
5. Солодкий М.О. Біржовий ринок: навчальний посібник/ М.О. Солодкий.К: Аграрна освіта, 2010-565с.
6. Солодкий М.О., Яворська В.О., Андронович Т.Ю. Розвиток біржового аграрного ринку: монографія. - К.: ЦП Компрінт, 2014. – 341с.
7. Яворська В.О. Головний вплив на інноваційний розвиток світового ринку фінансових деривативів//Вісник НУБІП України – 2015. № 222. – с. 176-181.
8. Яворська В.О. Аналіз діяльності світових бірж Моніторинг біржового ринку. – 2015. – № 4 (35). – С. 12-15.
9. Яворська В.О. Аналітична оцінка світового біржового ринку //Агросвіт. - 2016. - № 12. – С. 14-18.

Додаткова

10. Моделювання та прогнозування економічних процесів: Навч. посібник. Касьяненко В.О., Старченко Л.В. – С.: ВТД "Університетська книга", 2006. - 185 с.
11. Швагер Джек. Технический анализ. Полный курс. - М.: Альпина Паблишер, 2001. - 768с.
12. Фундаментальний аналіз фінансових інвестицій. Фінансові коефіцієнти. Індекс Алтмана. Точка беззбитковості. Леверидж. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/82/5816.html>
13. Сутність та особливості фундаментального аналізу міжнародного валютного ринку. Види економічних індикаторів – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/131/8725.html>
14. Фундаментальний аналіз ринку фінансових інвестицій – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/11970524/investuvannya/fundamentalniy_analiz_rinku_finansovih_investitsiy
15. Технический анализ – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.markets.com/ru/education/technical-analysis/>
16. Основа технического анализа – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://berg.com.ua/tech/technical-analysis-in-detail/>
17. Салін В.М., Добашін І.В. Біржова статистика: Навчальний посібник, 2003. – 176 с.
18. John Hull. Options, Futures and Other Derivative Securities. - New Jersey, University of Toronto, Prentice Hall, Englewood Cliffs, 2009. - 492p. www. cftc.gov.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Джерела Інтернет:

1. Електронні та друковані видання бібліотеки ім. Вернадського www.nbuv.gov.ua

2. Аналітичне видання. Журнал Інтернет-трейдинг (Бібліотека кафедри біржової діяльності)
3. Аналітичне видання. Журнал Біржовий моніторинг (бібліотека кафедри біржової діяльності)
4. www.rada.gov.ua.
5. www.ukrstat.gov.ua
6. www.cftc.gov.
7. www.bis.org.
8. www.cme.com.
9. www.isda.org.
10. www.aw-bc.com.

Гарант освітньої програми
зав. кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
д.е.н., професор

Головченко О.М